

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	13
PODZIĘKOWANIE	33
CZEŚĆ I	
MUZYKA MŁODEJ POLSKI. UJĘCIE HISTORYCZNE	35
I. INSPIRACJE	
37	
1. <i>De la musique avant toute chose...</i> O miejscu muzyki w kulturowym pejzażu europejskiego symbolizmu i Młodej Polski	37
2. Oczami kompozytorów młodopolskich: sytuacja muzyki polskiej po 1870 r.	60
3. Oczami kompozytorów młodopolskich: muzyka europejska po 1870 r.	67
II. O DWÓCH MOŻLIWOŚCIACH ROZUMIENIA TERMINU MUZYKA MŁODEJ POLSKI	
73	
1. Sens wąski: Młoda Polska jako grupa artystyczna („Młoda Polska w muzyce”, Spółka Nakładowa Młodych Kompozytorów Polskich).....	74
2. Sens szeroki: Młoda Polska kompozytorska jako formacja historyczna	82
Faza wstępna: 1896-1904	84
Pierwsza faza kulminacyjna: 1905-1912	91
Druga faza kulminacyjna: 1913-1918	99
Młodopolski zmierzch: 1919-1926	104
Dygresja I: Pogrobowcy epoki	108

CZĘŚĆ II

POGRANICZA MŁODOPOLSKIEJ MUZYKI. UJĘCIE GENOLOGICZNE ... 113

III. POEMAT SYMFONICZNY I JEGO INTERPRETACYJNY POTENCJAŁ 115

Rapsod Wyspiańskiego w interpretacji Różyckiego: *Bolesław Śmiały* ... 120Wokół powieści poetyckich Mickiewicza: *Grażyna* Rytla i *Konrad**Wallenrod* Friemanna ..... 127Po śladach konduktu: *Zygmunt August i Barbara* Opieńskiegowobec *Stanisława i Anny Oświecimów* Karłowicza oraz twórczości

Matejki i Wyspiańskiego 135

„Coraz się bardziej wszystko anhelluje...”: *Anhelli* Różyckiegoi *Pożegnanie Ellenai* Nowowiejskiego ..... 143Porzucając dekadencją cieplarnię: *Don Quichotte* Morawskiego ..... 154Młodopolska lektura Byrona: *Korsarz* Rytla ..... 162W kręgu prerafaelitów i czeskiego symbolizmu: *Król Kofetua*

Różyckiego 167

Cień Poeego: *Nevermore* i *Ulalume* Morawskiego 173

IV. PIEŚŃ JAKO INTERPRETACJA TEKSTU POETYCKIEGO 186

1. Cykl wokalny 186

„Zatrute tchnienie pesymizmu”: Tetmajer według Opieńskiego 187

Missa disperationis Kasprowicza i Szymanowskiego:*Trzy fragmenty* op. 5 192

W mroku gwiazd: Miciński Szymanowskiego i Różyckiego 204

Głos w mroku: Dehmel Fitelberga i Melcera 213

Na antypodach Reymontowskich *Chtopów?* Mayerówna i Rydel

według Wallek-Walewskiego 221

Samobójstwo jako doświadczenie wyobraźni: Jellenta Różyckiego 228

Dygresja II: *Hommage à Dagny Juel? Vigilien* Przybyszewskiego

w ujęciu Ansorgego 235

2. Wiersz 248

Po szerokim, po szerokim morzu Tetmajera według Karłowicza

i Opieńskiego 248

Cień Chopina Tetmajera według Żeleńskiego, Lipskiego, Wertheima,

Wielhorskiego, Gnus i Friemanna 250

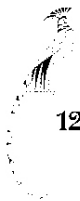
Łabędź Berenta według Fitelberga i Szymanowskiego ..... 270*Na księżycu czarnym* Micińskiego według Różyckiego

i Szymanowskiego 285

Die Mitternacht Heinego według Szeluty i Morawskiego 290

<i>Un grand sommeil noir</i> Verlaine'a według Morawskiego, Ravela i Strawińskiego	295
Dygresja III: <i>Na Anioł Pański</i> Tetmajera według Żeleńskiego i Karłowicza wraz z uwagami o młodopolskim melodramacie	299
V. OPERA JAKO INTERPRETACJA TEKSTU DRAMATYCZNEGO	304
„Elegia tęsknoty za życiem”: <i>Protesilas i Laodamia</i> Wyspiańskiego–Melcera	306
W kręgu młodopolskiej mody na „dramaty renesansowe”: <i>Meduza</i> Jellenty–Różyckiego.....	315
„Symfonia ofiarna”: <i>Hagith</i> Dörmanna–Szymanowskiego.....	337
Palingeneza w zwierciadle opery: <i>Eros i Psyche</i> Żuławskiego–Różyckiego	348
Między <i>Toską</i> a <i>Liebestod</i> : <i>Beatrix Cenci</i> Słowackiego–Różyckiego	379
W dekadencej galerii bohaterki lunarnych: <i>Ijola</i> Żuławskiego–Rytla ..	391
 CZĘŚĆ III	
POGRANICZA MŁODOPOLSKIEJ MUZYKI.	
UJĘCIE TEMATYCZNE (MANGGHA)	403
VI. WZNIOSŁOŚĆ A MUZYKA MŁODEJ POLSKI	405
Dygresja IV: Kompozytorzy Młodej Polski wobec estetyki socrealizmu ..	410
VII. MŁODOPOLSKI TANIEC	413
VIII. MŁODOPOLSKIE DZWONY	419
IX. MŁODOPOLSKIE MORZE MUZYCZNE: ČIURLIONIS I FITELBERG	430
X. MŁODOPOLSKIE TATRY MUZYCZNE: KARŁOWICZ I GABLENZ ..	451
XI. TOPOS OGRODU MIŁOŚCI I OGRODU DUSZY: RYTEL, RÓŻYCKI, SZYMANOWSKI	475
XII. DYSKRETNY PATRONAT NIETZSCHEGO W III SYMFONII SZYMANOWSKIEGO. OD TOPOSU CHOROBY DO TOPOSU NIEWYRAŻALNOŚCI.....	492
XIII. WOKÓŁ WYSPY GORGON MICIŃSKIEGO I NAGROBKÓW MEDYCEUSZY MICHAŁA ANIOŁA. O FANTAZJI FORTEPIANOWEJ C-DUR SZYMANOWSKIEGO	505

XIV. Z ROZDŹWIĘKIEM W DUSZY. O SYNKRETYZMIE RELIGIJNYM W <i>KRÓLU ROGERZE SZYMANOWSKIEGO</i>	512
XV. MATEJKO I BÖCKLIN W MUZYCZNYCH EKFRAZACH RÓŻYCKIEGO	523
XVI. O POZAMUZYCZNYCH INSPIRACJACH W SYMFONIACH PROGRAMOWYCH Z PIERWSZEJ DEKADY XX W.: MIĘDZY TEMATYKĄ NARODOWOWYZWOLEŃCZĄ A PSYCHOMACHIĄ	534
XVII. MANIFESTY ESTETYCZNE I IDEOLOGICZNE ZASZYFROWANE W DŹWIĘKACH: FITELBERG, SZELUTO, SZYMANOWSKI	543
ZAKOŃCZENIE.....	561
WYKAZ ZASTOSOWANYCH SKRÓTÓW	566
BIBLIOGRAFIA.....	568
INDEKS NAZWISK.....	625
STRESZCZENIE (SUMMARY).....	641
ANEKS: PRZYKŁADY MUZYCZNE	645